

sec. II e.n., instalație cu hipocaust databilă pînă în sec. III e.n., și delimitare diferită a altarului, anterioară celei cunoscute. Fragment de dalaj din cărămizi aparținînd celei de-a doua fază a basilicii forensis (1987, AB, MMC). În basilica forensis : trei faze ale edificiului și cinci romane între sec. II—VII e.n. : urme de locuire din sec. I f.c.n.—I e.n., IV—III f.e.n. și o bogată așezare neolitică aparținînd culturii Hamangia (1988, AB, MMC).

b) În cartierul roman tirziu de la V de bas. forensis s-a constatat adosarea sau alăturarea în sec. V—VI, la exteriorul zidului de V al marelui edificiu, a unui număr de patru construcții-locuințe cu cîte două sau mai multe încăperi, una cu frontul spre strada principală și celelalte folosind ca zid spre E zidul basilicii (1981—1988, AB).

Sector C—D, cardo. Secțiuni perpendiculare pe stradă, la S de basilica forensis, pentru urmărirea traseului și stratigrafiei și pentru observarea clădirilor adiacente și a cronologiei acestora. O parte din martori au fost îndepărtați, urmărindu-se în edificiile respective, în suprafață mai cu seamă, ultimele două niveluri de locuire (1982—1984, AP).

Sector D. Clarificarea planului locuirii urbane tirzii la N de poarta de E, cercetîndu-se nouă edificii împreună cu străzile și culoarele adiacente. Ele se grupează în trei insule dispuse în funcție de axele de circulație și incintă și, împreună cu alte descoperiri, contribuie la formarea unei imagini mai complete a orașului roman tirziu sub aspect urbanistic, al funcțiilor social-economice a complexelor arheologice identificate, inclusiv al celei de apărare la zidul de incintă. Piese de arhitectură, ceramică, ustensile și recipiente gospodărești din piatră și lut ars, opaițe fragmentare, obiecte mărunte, monede bronz etc. (1981—1988, MS).

Necropolă. Săpături de salvare pe pantele dealurilor de la N, N—E și E de orașul antic. 29 incinerări și 43 înhumații din care 35 creștini — în ansamblu, sec. II—VI e.n. Două cuptoare mari de var la cea 100 m NE de turnul nr. 5 (1986, Gh. P, GC).

Alle puncte. Cercetări de teren în zona pădurii Biorman, între satele Zorile și Urliua, unde a fost recuperat un mormint de incinerare în urnă și un altul de înhumație, ambele din sec. IX—X e.n. (1981, AB). Observarea, sondarea și înregistrarea unor porțiuni din apeductul roman Șipote-Adamclisi în punctul „galeria 27” a exploatării miniere și alte cinci puncte apropiate (1983, 1988, AB, MI). Locuință modestă extramurană din sec. V—VI e.n. la 50 m, iar la cca 150 m V de turnul nr. 17, urmele unui apeduct ce pare să fi alimentat ternele extramurane identificate anterior : resturi de necropolă romană tirzie la cca 1 km S—V de cetate : urme constructive romane nedefinite și fragmente ceramice (sec. II e.n.), fragmente ceramice feudale timpurii (sec. X—XI) și urme ale unor cuptoare romane pentru ceramică, toate la 100—150 m SE de anexa fortificată a cetății (1984, AB, MI).

2. **Alba Iulia**, jud. Alba, punctul „Monetăria”. Radu R. Heitel, IAB, responsabil ; Dan Dorin Ovidiu, MUAJ. Fonduri IAB. Identificarea unor straturi, construcții și materiale din sec. II—III, IV, IX—X, XII, XIII și XVII (1980) : construcție romană (baracă?) datată cu monede în prima jumătate a sec. III e.n. și corespunzînd unui strat din aceeași perioadă (1981—1984) ; locuință și ceramică din sec. XII (1982—1985) ; trei straturi corespunzînd sec. XII și două niveluri de telescopare din sec. XIII, ultimul legat de incendiul din 1241 : în prima jumătate a sec. XII s-a construit, în interiorul fostului castru roman, primul cartier al centrului urban medieval (1985—1987). S-a înregistrat următoarea succesiune : hordei din a. 106—117 : *via sagularis* de lângă zidul de N al castrului ; niveluri post romane din sec. VIII, IX—X și prima jumătate a sec. XI (?) ; cuptor din prima jumătate a sec. XII ; două straturi din sec. XII ; nivelare sec. XIII ; umpluturi sec. XVII și XVIII (1988, RRH).

3. **Babadag**, jud. Tulcea. Colectiv : Sebastian Morintz, IAB, responsabil ; Ernest și Irina Oberländer-Tirnoveanu, Emil Moscalu, MIRS.R. Fonduri IAB și parțial (1985—1988), MIRS.R și MDDT. Cercetări la cetate, promontoriu, malul de S—V al lacului. Locuire îndelungată hallstattiană (sec. XI—VII e.n.) și mai restrînsă getică și romană tirzie (1981—1988, SM).

4. **Blistreț**, com Bistreț, jud. Dolj. Colectiv : Ion Chicideanu, IAB, responsabil ; M. Sandor, MBT ; S. Lazăr, MOC ; N. Bolohan, N. Palincaș, D. Marcu, Fl. Bohilțea, R. Medinceanu, V. Constantinescu, A. Băltățeanu, I. Ceaușescu. Fonduri IAB. Salvări în trei puncte în preajma lacului Bistreț : 1. grindul Ciumați-Brinză, grup de șapte morminte de incinerare de la sfîrșitul epocii bronzului ; 2. grindul Gîrla Boii, așezare hallstattiană timpurie ; 3. insula Ostroveania, 28 morminte de incinerare în urnă, cultura Gîrla Mare și patru la fel, dar de la începutul primei epoci a fierului (1983—1988, IC).

5. **Bogdan Vodă** (fost Cuhea), jud. Maramureș. a) Colectiv : Ion Chicideanu, IAB, responsabil ; G. Iuga, MM, D. Iuga. Fonduri MM. Pe locul „Zneamăn”. unde se descoperise întîmplător un deposit de bronzuri, sondaj de verificare și recuperare ; au fost adunate în total 227 piese (1981, IC). b) Colectiv : Radu Popa, IAB ; Georgeta Iuga, MM ; Daniela Marcu, Viorela

Achim. Fonduri MM. În punctele „Ruinele bisericii de zid” și „Grădina lui Cîrlig”, s-a completat cercetarea din 1964—1965 la reședința fortificată din sec. XIII—XIV a Bogdăneștilor pentru conservare. Pe latura de S a bisericii de zid din sec. XIV, șase morminte sec. XIII—XIV. Rămâne în fază de proiect mutarea bisericii de lemn din 1920—1930, pentru dezvelirea integrală a monumentului medieval acoperit parțial de ea (1984, RP).

6. **Bordușani**, jud. Ialomița. Colectiv : Silvia Marinescu Bilcu, IAB ; Gheorghe Trohani, Dragomir Popovici, MIRS, Gheorghe Matei, MI. Fonduri MI și MIRS. Pe o popină în balta Ialomiței, tell eneolitic și așezare La Tène ; din aceasta, două locuințe de suprafață, numeroase gropi ș.a. (1985—1988, SMB).

7. **Boroșteni**, com. Peștișani, jud. Gorj. Peștera Cioarei. Colectiv : Maria Bitiri Ciortescu și Marin Cîrciumaru, IAB ; Elena Terzea, ISERB (1981) ; K. Ilonea, NIU (1983). Fonduri IAB. Paleolitic mijlociu și superior, strat subțire de locuire postpaleolitică (cultura Noua și medieval) ; s-a descoperit cel mai vechi musterian de pe teritoriul României (interglaciuar Boroșteni = Eem = Riss-Würm). Studii interdisciplinare : stratigrafice (granulometrice), palinologice, paleontologice (macro și microfauă), datări C14, analize chimice etc. MC, Dacia, N.S., 29, 1985, p. 7—34 ; ET, TISER, 26, 1987, p. 55—66 ; J. Chaline, Dacia, N.S., 31, 1987, p. 131—134 (1981—1988, MC).

8. **Brașov**, jud. Brașov, punctul „Valca Răcădăului”. Mariana Marcu, IAB. Fonduri IAB. Săpătură de salvare (zonă nou cartier de locuințe) cuprinzând o parte dintr-o așezare dacică din sec. II î.e.n.—I e.n. Patru locuințe semiadincite în pământ, de formă dreptunghiulară și pătrată, cu colțuri rotunjite, prevăzute în interior cu vetre amplasate într-unul din colțuri. Multă ceramică, unelte și două fibule de bronz. (1983, MM).

9. **Brateiu**, jud. Sibiu. Colectiv : Eugenia Zaharia, IAB ; Ligia Bârză, FIB ; Constantin Ittu și Petre Beșliu, MBS (până în 1985) ; Doina Comșa, MM (1982) ; Bogdan Filipescu, MIRS (1985), Georgeta Iuga, MM (1985) ; studenți FIB. Fonduri IAB, MBS (până în 1985), MMM (1982), Acad. RSR (1987, 1988). Cercetare — salvare în așezarea nr. 2 ; total până în 1988 64 bordeie și 120 gropi, sec. XI—XII ; locuințele au una sau mai multe instalații de foc în lut crușat ; ceramică la roata rapidă cu decor incizat, obiecte din fier, oase animale, căldări de lut, monedă Ștefan II, pinteni din fier, cercei cu capul în spirală. Trei bordeie și șase gropi din sec. IV—V, cu inventar sărac : fragmente vase lucrate la roata rapidă, piepteni bilaterali (1981—1983, 1985, 1987, 1988, LB).

10. **Bumbestii—Jiu**, jud. Gorj. Colectiv : Gheorghe Poenaru Bordea, IAB ; Cristian M. Vlădescu, MMC : Exspectatus Bujor, Eugen Nicolae, FAIB. Fonduri MAN, la solicitarea ASSP ; a colaborat și MG. Cercetări de salvare la castrul roman vizind și completarea datelor stratigrafice ; degajarea incintei și a construcțiilor interioare. S-au confirmat cele două faze constructive, de pământ și de piatră, și s-au observat unele refaceri aparținând celei din urmă. Pentru prima dată, nivelul aparținând primei faze a fost clar surprins în apropierea colțului de NE al fortificației. Zidul de incintă, ridicat în valul de pământ preexistent, a fost integral dezvelit (atât cât se păstrează astăzi, adică latura de E și, parțial, cea de S), precizându-se detalii ale planului său (dimensiunile și distanțele dintre stâlpii interiori de sprijin de pe latura de E, dimensiunile porții de pe latura de S și ale turnului din colțul de S—E, ca și cele ale colțului de N—E, rotunjit și fără turn interior) și elemente indicind refaceri (la iurnurile porții de pe latura de S). Pentru o datare tirzie a construcțiilor parțial dezvelite în interior pledează planul și situarea lor în raport cu incinta și anumite detalii tehnice (ca folosirea țiglelor ca material de construcție la colțurile unor clădiri) și stratigrafice (1982—1984, Gh. PB, EN).

11. **Camena**, com. Baia, jud. Tulcea. Alexandru Avram, IAB. Fonduri salvări MDDT. În punctul „Colacul lui Caraman”, la 1 km E de C.A.P. Camena, fermă romană mică (13,30 × 6 ; sec. III e.n.), parțial păstrată ; ziduri groase de 0,60 m din pietre de calcar, țigle și cărămizi, probabil cu elevație din chirpici (?). Poarta spre S ; pavaj țigle pe latura de S. Materiale : țigle, olane, ceramică romană comună, fragment opaiț, piroane de la lemnăria suprastructurii, două rîșnițe, două modele epoca Severilor și Gordian III (1987, AA).

12. **Cap Dolojman** — *Argamum*, com. Unirea, jud. Tulcea. Colectiv : Maria Coja, IAB, responsabil ; Mihaela Mănușu Adameșteanu, Cristina și Andrei Opaiț, Florin Topoleanu, Vasilica Lungu, toți MDDT ; arh. Monica Mărgineanu-Cârstoiu, IAB. Fonduri MDDT și parțial IAB. a) *Faleză E*, locuire preromană ; cel mai vechi nivel, grec arhaic, cu fragmente ceramice din sec. VII î.e.n. ; sec. VI î.e.n. bine atestat stratigrafic (podea arsă cu vatră rectangulară), ceramică abundentă (pictată, comună, amfore). Cuptor de ceramică sec. V—IV

i.e.n., locuințe contemporane, mic tezaur de monede histriene bronz (cu roata). Urme sporadice din straturile elenistic și roman timpuriu. Trei construcții din sec. V—VII e.n., cu mai multe faze: tremissis Iustinian. b) *Deșeurile integrale a basilicii III*, cu nartex, trei nave, absidă semihexagonală la exterior; construită către sfârșitul sec. IV e.n., a funcționat până în sec. VII; în sec. VI i s-a adăugat o capelă cu o navă în stînga altarului. La temelile basilicii, resturi construcții sec. V—IV i.e.n.: ceramică contemporană și elenistică. La S de absidă, construcții tirzii, iar în marginea falezei un segment de incintă pare să dateze de la începutul epocii romane. c) *Alle cercetări* la: poarta mare de V, poarta mică de S — construcții cu niveiuri succesive sec. IV—VII e.n.: în fața basilicii mari, strada și construcții adiacente orientate spre strada principală: urme slabe romane timpurii în toate cercetările. d) *Extra muros*, la cea 1 km V—S—V de cetate, locuință din sec. V—IV i.e.n. cu vase attice, suprapusă de locuire romano-bizantină. e) *Cercetări de arhitectură* de suprafață; releveele porțiunilor de insule săpate, basilicii, incintă, (1981—1988, MC, MMA, MMC).

13. **Carei**, jud. Satu Mare. Petre Roman, IAB, responsabil: János Némethi, MJSM. Fonduri IAB. În punctul „Bobald”, așezare-tell cu locuiri din culturile Nir (II) și Otomani. PR, JN, SCIVA. 37. 1986, 3, p. 211 (1984, 1986, 1988. PR).

14. **Călugăreui**, com. Padeș, jud. Gorj. Colectiv: Ion Chicideanu, IAB, responsabil: P. Gherghie, MG. R. Barac și V. Nițulescu, Fonduri MG. Încheierea salvării pe locul „La morminți”, pe terasa dreaptă a Motrului. Urme de locuire din epoca bronzului (culturile Glina și Verbieioara), de la începutul primei epoci a fierului și epoca medievală, sec. XII—XIII și XV—XVI (1981, IC).

15. **Ceablău**, jud. Neamț. Alexandru Păunescu, IAB. Fonduri IAB. Sondaje în așezările paleolitice de la Cetățuia I—II, Dirțu, Podiș, Bistricioara-Lutărie și Scaune: probe de cărbuni și oase pentru analize C14 (1981—1986, AP).

16. **Ceamurlia de Sus**, com. Baia, jud. Tulcea. Alexandru Avram și Marian Ciucă, IAB. Fonduri salvări MDDT. Sondaj în punctul „Ceair”, la 1 km S de C.A.P. Ceamurlia de Sus, pe malul pirului: așezare rurală romană cu două niveluri: sec. III și IV e.n. Urme de clădiri; vetre, rișniță, monedă Severi. (1988, AA).

17. **Cîmpulung**, jud. Argeș, punctul Jidova. Colectiv: C. C. Petolescu, IAB, T. Cioflan, MAP. Fonduri IAB și MAP. 1. Castrul roman de piatră. În *latus sinistrum*, construcție distrusă până la temelie (*praetorium*?) la S cu o curte cu portice E și V, iar la N cu hipocaust. Monedă Philippus Caesar în stratul de incendiu, cea mai recentă în castelele de pe *limes transalutanus*. Pe latura de S s-au cercetat incinta, *porta praetoria*, două turnuri: printr-o nouă secțiune s-a constatat existența a două șanțuri de apărare. Între porțile principale *dextra* și *sinistra* și latura de S exista cite un turn de curtină (1976—1982). 2. Castrul de pământ, la 300 m S de cel de piatră; *agger* și *vallum* în sistem *murus caespitiatus*, *fossa*; baracă cu hipocaust (1987—1988, CCP).

18. **Ciclomănești**, com. Vernești, jud. Buzău, punctul „Cetățuia”. Colectiv: Mircea Babeș (responsabil) și Ion Chicideanu, IAB; M. E. Constantinăscu, MB: studenții R. Barac și V. Nițulescu, UB. Au continuat săpăturile în secțiunea transversală E—V, cercetîndu-se în cea mai mare parte complexe din epoca bronzului (cultura Monteoru) și gropile așezării geto-dace adîncite la și sub acest nivel. Groapa 12 (E3b N) atestă existența unei locuiri sporadice din sec. III i.e.n., anterioare depunerii geto-dace principale din sec. II—I i.e.n. MB, SCIVA. 34, 1983, 3, p. 214—215 și fig. 4/5—6; 6/2; 11 (1981, MB).

19. **Cogealac**, jud. Constanța. Alexandru Avram, IAB; Virgil Lungu, MINAC; Octavian Bounegru, Constanța. Fonduri MINAC și IAB (1985, 1988). 1) *Punctul „Beni”* din holarul de E al comunei. a) așezare grecească cu două faze: I. sfîrșit sec. V i.e.n. — cca 270 i.e.n. (două etape cu limita la cea 350 i.e.n.); edificiu cu ziduri groase de 1 m; II. cca 270—250 i.e.n.; refacere cca 270—265 i.e.n. a ultimului nivel, după ștampilele de amfore sinopeene; locuință cu o încăpere, pavaje, fragmente ziduri: două vetre. Material unitar cronologic: fragmente amfore Thasos, Sinope grupa IV, Rhodos perioada veche, Soloha I—Cos, kantharoi atici „Koroni”, fragment statueta teracotă, pithos cu inscripție etc. b) mică așezare rurală cu două niveluri de locuire: sec. II și III e.n.; urme de clădiri cu ziduri de șist, ceramică romană comună, monedă Carinus pe ultimul nivel. VI. OB, AA. Pontica 21. 1988, sub tipar. 2) *Punctul „Via lui Ciurea”*, la cea 2 km V de comună, pe malul de S al pirului Cogealac. Așezare rurală romană din sec. IV e.n. săracă în material; monede, sec. IV în săpătură

și la suprafață (v. Pontica 21, loc. cit.) 5) *Punctul „La moara veche”*, în hotarul de V al comunei. Ape duct roman. AA, OB, SCIVA, 37, 1986, 3, p. 262—267 (1984, 1985, 1987, 1988; AA).

20. **Coțofenii din Dos**, jud. Dolj. *Punctul „Cețatea Jidovilor”* sau „La Jidovii”, pe terasa dreaptă a Jiului, aproximativ 20 de km N de Craiova. Colectiv: Vlad Zirra, IAB, responsabil: George Trohani, MIRS, Petre Gherghe, MOC; Niculae Conovici și Vlad Vintilă Zirra, IAB. Fonduri, IAB. Așezare fortificată getică. Primele urme de locuire aparțin celei de-a doua jumătăți sau sfârșitul sec. V i.e.n. Către mijlocul sec. IV i.e.n., așezarea este apărată prin clădirea unui zid sec de cărămidă de chirpic arsă. În cuprinsul ariei de locuire s-a identificat o succesiune de cuptoare ce au servit la arderea cărămizilor cu care a fost ridicat zidul cit și a unei importante cantități de sol argilos, utilizat ca emplecton între cele două paramente. După distrugerea violentă a zidului, resturile lui au fost întrebuințate ca miez pentru amenajarea unui val de apărare. Ultimele urme notabile de locuire în așezare fortificată aparțin sec. III i.e.n. (1981—1988, VZ).

21. **Crăsani**, com. Balaciu, jud. Ialomița, punctul „Piscul Crăsani”. Colectiv: Niculae Conovici, IAB, responsabil: Marian Neagu, MC; Mircea St. Udrescu, LAIVB; Gheorghe Matei, Elena Reșca, Virgil St. Nițulescu. Fonduri IAB și MI. Cercetare extensivă a mamelonului de E al promontoriului, incluzând și săpăturile anterioare (1923, 1969—1970). O secțiune magistrală (S. XIV) a străbătut întregul mamelon de la N la S, inclusiv sistemul defensiv. În paralel, suprafața rămasă a fost investigată prin sistemul casetelor. S-a dovedit că vechile săpături nu epuizaseră depunerile arheologice. Aproape toată jumătatea de S a mamelonului era ocupată de un ansamblu de clădiri care delimitau „zona sacră” a dezvoltării fortificate. Din primul nivel, mai multe platforme de lut și pământ bătătorit, una puternic arsă, altele cu vetre și cuptoare și un număr de gropi menajere. Toate clădirile erau de suprafață, unele cu tâlpi din birnă. Pe mijlocul suprafeței, o valtră de mari dimensiuni, cu urme de refacere, servind probabil drept altar: în apropiere, fragmente de vase cu protome de berbeci și câteva figurine din lut ars. În prima parte a fazei a doua, zona sacră a fost refăcută din temelii, în același loc, și avea forma unei curți interioare, orientată NNV—SSE, având pe mijloc un altar (eschara) din lut ars, decorat, construit cu pământ luat chiar din zona sacră, ce suprapunea parțial valtra-altar a primului nivel. În jurul acestei curți era un ansamblu de clădiri pe o suprafață de peste 600 mp, folosite se pare ca reședință a căpeteniei și/sau a preoților, dar și ca loc de depozitare: la exteriorul clădirilor, mai multe gropi mari, unele cu un caracter ritual, altele servind ca depozite. Și în acest nivel, vase cu protome de berbeci. În a doua parte a fazei a doua, altarul a continuat să fie folosit, deși construcțiile din jur au fost dezafectate și înlocuite cu altele mai mici. În partea de N a mamelonului, puternic erodată, resturile mai multor locuințe cu podeaua adâncită și numeroase gropi. Sistemul defensiv era format din două valuri de apărare a șanțului adiacente. A doua linie de fortificație a fost amenajată, se pare, după colmatarea șanțului inițial în urma prăbușirii valului de apărare. Și aceasta a avut o durată scurtă, ca urmare a surpării valului. Din epocile anterioare așezării fortificate getice, câteva locuințe neolitice (etapa târzie a fazei Bolintineanu a culturii Boian) și trei gropi getice din sec. IV—III i.e.n. NC, MN, Materiale, 15, 1983, p. 193—200; N.C., SCIVA, 32, 1981, 4, p. 571—579; idem, Thraco-Dacia, 4, 1983, p. 105—108; idem, CercNum, MIRS, 5, 1983, p. 39—50; idem, Istros, 4, 1986, p. 71—87; idem, Thraco-Dacia, 7, 1987, p. 92—99; idem, CCDJ, 2, 1986, p. 129—141 (1981—1987, NC).

22. **Cristian**, jud. Brașov. Mariana Marcu, IAB. Fonduri IAB. Pe Dealul „Bisericeuca”, așezare aparținând purtătorilor culturii Tei, Bronzul mijlociu. Din 19 gropi menajere, ceramică, obiecte, unelte și câteva podeabe. Două locuințe ușor adâncite în pământ, de formă rectangulară, fără vetre în interior și patru gropi menajere de mari dimensiuni, din sec. IV e.n.; multă ceramică daco-romană lucrată cu mina și la roată, ultima de două categorii: din pastă fină și din pastă zgrunțuroasă. Tot din așezarea daco-romană, o rîșniță rotativă întreagă, obiecte și unelte de os, corn, piatră și sticlă (cute, străpungătoare, mărgică) (1983—1984, MM).

23. **Cunești**, Com. Grădiștea, jud. Călărași, punctul „Măgura Cuneștilor”, neolitic. Eugen Comșa, IAB. Fonduri IAB. Așezare de tip tell; la bază, depuneri slabe din faza Vidra a culturii Boian: urmează un strat subțire din faza de tranziție de la Boian la Gumelnița și apoi stratul, de aproape 4 m grosime, din vremea culturii Gumelnița împărțit în 7 niveluri. Profil de-a lungul întregului ax longitudinal al complexului. Materialele dovedesc ocupațiile: cultivarea plantelor, creșterea animalelor domestice, vânătoare, pescuit, cules. E. Comșa,

Materiale. 16, 1986, p. 53—57; idem, în Științe sociale și politice. Progrese și realizări, 2, 1987, p. 35—40. (1981, 1982, IC).

24. **Curtea de Argeș**, jud. Argeș. Colectiv : Nicolae Constantinescu, IAB; Spiridon Cristocca (1983) și Romeo Mascheo (1983—1984), MAP; Nicolae Moiescu, MCA; Trifu Martinevici; arh. Cornel Ionescu și arh. Ene Miron (1983—1984). Fonduri MCA. Cercetări salvare în aria curții domestice, str. Lascăr Catargiu : construcții de lemn pe fundații (tălpi) din piatră de riu, cu sobe din calhe-oală, sec. XIII—XIV, locuințe distruse prin incendiu în 1330 — cel mai vechi orizont de locuire, începând din prima parte a sec. XIII; construcții cu mortar din sec. XIV—XV și altele, asemenea, din sec. XVI—XVII și urm. când se observă și activități meșteșugărești (prelucrarea fierului). În timpul lui Mircea cel Bătrân funcționa un cuptor de ars oale. Împreună cu acestea, pavaje din pietre de riu, un rest de pavaj din prundiș al vechii ulițe (microzona str. L. Catargiu — Mitropolit Ghenație). urme de gropi diverse, resturi de vetre și materialul arheologic abundent (ceramică, unelte, obiecte de podoabă, monede etc.), toate impun păstrarea zonei, în raport cu fosta curte domnească, ca rezervație arheologică. De semnalat și un mic complex funerar (?) însoțit de ceramică din sec. IV—VI c.n. (1983—1984, NC).

25. **Drăgușeni**, jud. Botoșani. Silvia Marinescu Bileu, IAB și Alexandra Bolomey, MIRS. Fonduri IAB. În punctul Ostrov (cerc. începute în 1970), locuințe de suprafață și gropi menajere din etapa Cucuteni A4. SMB, AB. Materiale 14, 1980, p. 100—106; SMB, Materiale, 15, 1983, p. 82—85 și 16, 1986, p. 48—52; SMB, AB și colab., Dacia, N.S., 28, 1984, p. 41—46. Cerc. arh. MIRS, 1985, p. 143—153; AB, SMB, SCIVA, 39, 1988, 4, d. 331—353 (1981—1983, 1985, SMB).

26. **Dunavățu de Jos**, com. Independența, jud. Tulcea, „Cetatea Zaporojenilor”. Alexandru Barnea, IAB; Mihail Zahariade, CSCTIM. Fonduri CSCTIM. Fortificație romană tirzie mică de formă trapezoidală (N 46 m, S 28.15 m, E 56 m, V 66 m) cu latura de S către bălți și cu turnuri rectangulare în aceeași direcție, la capătul laturilor lungi și poartă spre N. Secțiune E—V, perpendiculară pe latura de E: zidul lat de 2,66 m din piatră cu mortar, bermă și agger. În afara unui nivel cu lut nisipos, nu s-au întâlnit materiale semnificative și nici urme de construcții interioare (1987, AB).

27. **Enisala**, com. Sarichioi, jud. Tulcea. Silvia Baraschi, IAB. Fonduri IAB. 1. *Cetate*. Reluarea cercetărilor a arătat că incinta mică în partea ei de N—E (latura de E), a fost fundată în depuneri din sec. XIII—XIV, anterioare nivelului de construcție vizibil în plan. Locuințe : câteva de suprafață cu vatră deschisă și mai ușor adâncită, în nivelul hallstattian; alte două — una cu temelia de piatră — în spațiul dintre cele două incinte. Ceramică Babadag II, medievală, obiecte din fier, corn. os, podoabe din bronz și argint, monede. 2. *Pe platoul de la „Lutărie”*, așezare medievală rurală din locuințe adâncite cu vetre deschise, contemporană cu ultima fază a locuirii din cetate (sec. XV—XVI) și gropi aparținând acesteia și unei locuiri hallstattiene (1980—1984, 1986, SB).

28. **Făget**, jud. Timiș, punctul „Cetate”. Colectiv : Radu Popa, IAB; Dan Căpălină, MMC; Alexandru Rădulescu, MBT; Dumitru Tomoni, Lic. Făget; Zeno Pinter, Lic. Oțelul Roșu; Viorel Achim, Lic. Orșova. Fonduri IAB. MMC. MBT, Cons. Popular com. Făget. La marginea de N a com., într-o zonă supusă sistematizărilor, resturile cetății medievale (sec. XVI—XVII) compuse dintr-un fort central cu ziduri groase de piatră (cca 35 × 35 m) înconjurat de șanț de apărare alădată plin cu apă adusă din Beghei și dintr-o „cetate exterioră” dispusă pe latura de S, acoperind cea 1,5 ha. Fortul central a fost cercetat în proporție de cca 30%. Zidul de incintă a fost refăcut pe o lungime de peste 20 m. cu 0,80—1 m înălțime deasupra solului. Bogat inventar arheologic (tun de cetate, ghiulele, arme, ceramică, piese de costum, calhe etc.) din sec. XVI—XVII și materiale romane de construcție refozosite, provenind de la un obiectiv aflat în vecinătate și încă nelocalizat (1987, 1988, RP).

29. **Fetești**, jud. Ialomița, punctul Vlașca. Colectiv : Radu Popa, IAB; Gh. Matei, Elena Rența și Virgil Nițulescu, MI. Fonduri Șantier Pod Fetești — Cernavodă și MI. Salvare destinată cercetării resturilor unei întinse așezări rurale din sec. VIII—X c.n. cițiiva km pe malul înalt al Borcei, și pe o fișie de cea 400—500 m. distrusă în mare parte de excavările pentru obținerea lutului necesar rambleurului căii ferate și șoselei Fetești-Cernavodă. S-au cercetat integral sau parțial 17 complexe de locuire (semibordeie, locuințe de suprafață, ateliere cu cuptoare) din sec. VIII—X; bogat inventar arheologic : ceramică, unelte de os, o figurină zoomorfă, material paleo-zoologic etc. (1987, 1988, RP).

30. **Fintinele**, com. Cogealac, jud. Constanța. Alexandru Suceveanu, IAB. Fonduri IAB. Trei nuclee de așezări rurale române : 1) în N, locuire din sec. II—III e.n.; 2) în centrul satului actual; s-a cercetat doar apeductul care aprovizionează Ilistria în epoca romană; 3) în S, locuință din sec. II—IV e.n. Citeva sonde și studii fotografice aeriene relevă o întinsă așezare rurală cu locuințe dispuse de-a lungul unui curs de apă. AS, SCIVA, 31, 1980, 4, p. 559—584 (1981—1983, cercetări începute 1973, AS).

31. **Fulga**, com. Cernătești, jud. Buzău. Punctul „Gurguiul Balaurului”, neolitic. Eugen Coșea, IAB. Fonduri IAB. La baza depunerilor se află un strat din faza Giulești a culturii Boian. Urmează stratul Aldeni II, cu trei niveluri. Din ultimul nivel, de pe o suprafață de 2 m.p., în condiții stratigrafice clare, s-au strins diverse cioburi de tip Aldeni II, în directă asociere cu o figurină plată de os specifică fazei Gumelnița A2 și fragmente din vase și suporturi din faza Petrești B, ceea ce dovedește sincronismul celor trei culturi. EC, Carpica 17, 1985, p. 27—32 (1983, 1985, EC).

32. **Garvăn**, *Dinogelia*, com. Jijila, jud. Tulcea. Colectiv : prof. Ion Barnea, consultant șt. : Alexandru Barnea, IAB, responsabil ; Ion Vasiliu MDDT. Fonduri IAB și respectiv MDDT. a) *Sector D*, zona intersecției *cardo-decumanus* și a porții de V. Prin secțiunea ȘVP3, E—V, pînă la zidul de incintă și prin cîteva degajări și sonde, date planimetrice și stratigrafice noi, ultimele precizind două niveluri anterioare epocii Dominatului și patru faze mari în cursul acestei epoci (1981—1984, AB). Degajarea treptată pe 15 casete a arătat desfășurarea în trepte ascendente S—N a locuirii romane tirzii, de-a lungul a trei stradele cu aceeași direcție. Depozit de unelte și obiecte diverse din fier — atelier de fierar, sec. VI e.n. — Îngă incintă și numeroase monede romane tirzii, ceramică, fibule, vase de provizii etc. Inscripție fragmentară menționind pentru prima dată calitatea de *municipium* a orașului Noviodunum. AB, Peuce, 9, 1984, p. 339—346 ; idem, *Limes XIII*, 1983 (Stuttgart, 1986), p. 447—450 ; idem, *Dacia*, N.S., 32, 1988, p. 53—60. (1985—1988, AB). b) *Sector A*. Degajarea unor mici porțiuni neexplorate din așezarea feudală timpurie, lângă incintă, la N ; locuințe și gropi ; ceramică ș.a. descoperiri mărunte (1982—1985, IV).

33. **Gladna Română**, com. Firdea, jud. Timiș, punctele „Satul Vechi” și „Cetate”. Colectiv : Radu Popa, IAB ; Dan Căpățînă, MMC : Viorel Achim, Lic. Orșova ; Dana Marcu, Lic. Tg. Jiu. Fonduri IAB, MMC. La marginea dinspre munte a satului, pe un virf de deal din masivul Poiana Ruscăi, mică cetățuie cu construcții din lemn dispuse în jurul unei curți interioare centrale (10 × 10 m), înconjurată de șanț de apărare și pe latura dinspre sat — de un puternic val de pămînt (sfîrșitul sec. XIV sau începutul sec. XV. Puțin inventar caracteristic (ceramică, piese de metal, arce, cahle etc.), RP, DC, VA, RMM—MIA, 18, 1987, 1, p. 12—16. În vatra satului vechi, pe marginea terasei înalte de pe malul stîng al riului Gladna, un complex constînd dintr-o suprafață de cea 25 × 25 m înconjurată de un șanț de apărare lat de 12 m dispus pe trei dintre laturi. S-a pus în evidență o locuire din epocă hallstattiană, dar fortificarea s-a produs ulterior, foarte probabil în epocă medievală (sec. XIV—XV), de cînd datează resturile unei construcții de lemn (reședință feudală?) cu tâlpi îngropate în sol și cu foarte puține materiale ceramice (1986, 1987, RP).

34. **Goranu**, jud. Vilcea. Elena Busuioc, IAB. Fonduri IAB. Pe dealul Cornet, jumătate din ruina unei biserici cu plan treflat din sec. XIV—XV ; ceramică de uz comun, smălțuită și nesmălțuită, cahle de sobe provenind probabil de la chiliile, încă neidentificate (1981—1984, EB).

35. **Grojdibodu**, jud. Olt. Ion Chicideanu, IAB. Fonduri IAB. Încheierea salvării pe locul „Coasta lui Cuza”, așezare din prima fază a culturii Coțofeni (1981, IC).

36. **Gurasada**, jud. Hunedoara, punctul Biserica medievală. Colectiv : Radu Popa, Ion Chicideanu, IAB. Fonduri EA. S-a încercat încheierea săpăturii începute în 1977 cu fondurile DPCN. (v. R.P., I.C., SCIVA, 35, 1984, 1, p. 54—67), urmîrind documentația necesară restaurării monumentului, prin investigarea interiorului acestuia. Cele patru faze de evoluție ale bisericii ridicate inițial ca un patrubol alungit pe axa E—V, s-au confirmat, obținîndu-se detalii planimetrice suplimentare. Inventarul mormintelor descoperite în interior și restul materialelor arheologice recoltate nu au permis o datare mai strînsă a începuturilor monumentului, care rămîn prin urmare sub semnul întrebării (1983, 1984, RP).

37. **Histria**, com. Istria, jud. Constanța. Responsabil, Petre Alexandrescu, IAB. 1) *Basilica din centrul cetății*. Colectiv : Alexandru Suceveanu IAB ; Crișan Mușțeșeanu, MIRS ; Octavian Bounegru, MINAC. Fonduri IAB. Partea de N a unei basilici cu transept, lungă

de peste 50 m și lată de 19 m (la transept 29 m), cu absidă poligonală la exterior. Decorație arhitectonică din marmură: pereți acoperiți cu tencuială colorată, uneori în relief. Basilica a fost construită la începutul sec. VI e.n. și refăcută la mijlocul sec. VI (foarte probabil la 559). După dezafectarea ei la sfârșitul sec. VI sau la începutul sec. VII, locuirea continuă un timp în afara basilicii, aflate probabil încă în ruină. Ultimul nivel, constând dintr-o locuire sporadică din plin sec. VII e.n., ignora complet basilica. În zonă, două morminte din sec. XII—XIII (1984—1985, AS). 2) *Sector A*, zidul de incintă roman tirziu. Catrinel Domăneanu, IAB. Fonduri IAB. Cercetări (începute 1974) în cartierul de N—E; topografic, stratigrafic, urbanism. Rezultate: stabilirea parțială a traseului de N al incintei elenistice și a liniei de N a zonei sacre A; stabilirea parțială a traseului de N al incintei romane tirzii, faza A (Probus) și identitate între situațiile de la N la S: identificare fază constructivă a fortificației la Theodosius I; confirmarea stratigrafiei tirzii stabilite anterior (A. Petre, Al. Suceveanu și C. Scorpan — centru; Al. Suceveanu — terme I și II; II. Nubar și A. Sion — cortine d, b, bastion B) și concordanță a ei cu situațiile de la Dinogelia și Independența; topografie-relief: acropolea se afla la o cotă mai ridicată în raport cu zona. CD, Materiale, 15, 1983, p. 351—360; SCIVA, 33, 1982, 4, p. 377—394 (1981—1983, CD). 3) *Punct „Histria Pod”*, cea 500 m N de podul șoselei către Histria, pe malul de V al lacului Istria, la „Cioculeasa”. Konrad Zimmermann, Univ. Rostock, R.D.G.; Alexandru Avram, IAB. Fonduri IAB. Existența a două orizonturi: strat arhaic din a doua jumătate a sec. VI î.e.n., fără nivel și construcție și fragment cupă Grecia de E (mijl. sec. VI î.e.n.); locuire sec. IV î.e.n., cercetată pe cea 300 m.p. Etape: sfârșit sec. V — ± 350 î.e.n., cu trei locuințe închizind dinspre N—E și V o piațetă cu pavaj de piatră; ± 350—340 î.e.n., cu reamenajări interioare și anexe noi în exterior; sfârșitul sec. IV î.e.n. (?), nivel sporadic, fără construcții noi. Material: ceramică attică sec. V—IV î.e.n., complex amfore întregibile ± 340 î.e.n., ștampile amfore, ceramică-histriană, pithos cu inscripție, ceramică indigenă lucrată cu mina, greutăți lut, fusaiole, fibulă tracică sec. IV î.e.n., monedă histriană argint, virfuri de săgeți etc. Interpretare provizorie: complex de ferme din teritoriul Histriei, pe parcelele agrare. KZ, AA, Materiale 16, 1986, p. 65—67; idem, Klio, 69, 1987, 1, p. 6—27 (1980—1988, KZ, AA).

38. **Huțani**, com. Vlădeni, jud. Botoșani. Colectiv: Mariana Marcu, IAB; N. Ungureanu, M. Bot. Fonduri M. Bot. În punctul „Mori de Piatră”, patru locuințe adâncite în pământ și alte două de suprafață din sec. III—IV e.n. Ele sînt prevăzute cu vetre în interior, amenajate direct pe podca. Multă ceramică lucrată cu mina și la roată, un denar roman imperial de argint de la Antoninus Pius, unelte de os, piatră, corn, fier și oase de animale. În punctul „Săivane”, patru locuințe adâncite în pământ de formă rectangulară, prevăzute cu vatră în interior, din sec. II—III e.n. Așezarea este suprapusă de o alta din sec. IV, reprezentată pînă în prezent de trei cuptoare de ars oale cu două camere suprapuse avînd, în față cite o groapă a olarului de formă rectangulară sau ovală prevăzută cu scări de acces. Multă ceramică lucrată cu mina și la roată, cea din urmă din pastă fină și zgrunțuroasă. Printre fragmentele ceramice, numeroase oase de animale, cărbune și cenușe (1986—1988, MM).

39. **Independența** (fost Murighiol), jud. Tulcea. Colectiv: Mihail Zahariade, CSCITM; Alexandru Suceveanu, IAB; Cristina și Andrei Opați, Florin Topoleanu, MDDT. Fonduri CSCITM. Așezare getică din sec. IV î.e.n. — I e.n.; peste aceasta, la începutul sec. II e.n., castru roman, stație a flotei dunărene, distrus către mijlocul sec. III e.n. În a doua jumătate a sec. III, peste ruinele castrului, s-a construit cetatea astăzi vizibilă (sec. III—VII e.n.) cu două porți de acces, 15 turnuri și două pînă la trei valuri și șanțuri de apărare. În interior au fost identificate citeva artere de circulație și citeva edificii, dintre care, în centru, probabil *praetorium*. Inscriptii: dedicații ale cetățenilor romani din *vicus classicorum* și monumente funerare. MZ, AO, CO, AS, FT, Materiale, 16, 1986, p. 180—186; AS, MZ, Dacia, N.S., 30, 1986, p. 109—120; MZ, Dacia, N.S., 30, 1986, p. 173—176; AS, MZ, Dacia, N.S., 31, 1987, p. 87—96; MZ, AS, AO, CO, FT, Dacia, N.S., 31, 1987, p. 97—106; AS, MV Angelescu, Dacia, N.S., 32, 1988, p. 145—150 (1981—1987, AS).

40. **Ionești**, jud. Vilcea. Colectiv: Cristian M. Vlădescu, MMC; Gheorghe Poenaru Bordea, Eugen Nicolae, IAB. Fonduri MMC. Cercetare în zona așa-zisului turn al presupusului castru roman (*Pons Aluti?*), unde a fost descoperit în 1963 tezaurul cu monede de la Caracalla la Filip Arabul. Parțial, vestigii ale unei clădiri, puternic afectate de răscolirile moderne, care pare a fi făcut parte dintr-un ansamblu termal. (1981, Gh. PB, EN).

41. **Isaceea**, jud. Tulcea. Monica Mărgineanu Cârstoiu, IAB; Florin Topoleanu, MDDT. Fonduri MDDT. Verificări, studii și relevee de arhitectură la mormintul roman tirziu de la S de cetatea Noviodunum (1985, MMC).

42. **Istria**, jud. Constanța. 1) Punctul *beta*, la 1,5 km SSE de sat și 200 m V de lacul Istria. Colectiv : Virgil Lungu, MINAC ; Octavian Bounegru, C-ța ; Alexandru Avram, IAB. Fonduri MINAC. Așezare rurală romană cu două niveluri : sec. II e.n. și prima jumătate a sec. III e.n. Pe al doilea, două mici clădiri ; distrugere pe la jumătatea sec. III e.n. și reluare a locuirii în sec. IV e.n. : monede Constantius II și Constans, ceramică, ștampilă cu inscripție grecească. VL, OB, AA, Pontica 17, 1984, p. 85—100 (1982, 1983 ; AA). 2) Vatra satului, la Constantin Munteanu. AA, fonduri IAB. Fragment bine conservat din apeductul tip *specus*. Fintinele-Istria. AA, OB, SCIVA, 37, 1986, 3, p. 264 și fig. 5—6. (1984, AA).

43. **Izvoare**, com. suburbană Dumbrava Roșie, oraș Piatra Neamț, jud. Neamț. Colectiv : Silvia Marinescu Bileu, IAB ; Marius Alexianu, Elena Ciubotaru, MPN. Fonduri IAB, MPN. Trei morminte de înhumăție medievale, dintre care unul cu o monedă argint Rudolf II (emis 1389) ; un mormint înhumăție sec. IV e.n. și locuințe și complexe aparținând culturilor : Precucuteni III și Cucuteni A (mai multe niveluri). Materiale din perioada de tranziție de la eneolitic la bronz (1987, 1988 ; SM3).

44. **Izvoru Alb**, Bicaz, jud. Neamț. Colectiv : Florea Mogoșanu, IAB ; Mihai Matei, M. Bic. Fonduri IAB. Sondaje și cercetări în punctele „Baicu” și „Picioru Gol”, descoperite în 1979 de M. Matei. Două niveluri de locuire : gravettian final, la baza depunerilor galbene-prăfoase și epigravettian, la limita superioară a acelorași depuneri — tardiglaciuar — oscilația climatică Herculană II. SCIVA, 32, 1981, 3, p. 413—421 ; 34, 1983, 3, p. 243—248 ; 37, 1986, 2, p. 159—162 (1980—1985, M. Bitiri Ciortescu).

45. **Jigodin**, oraș Miercurea Ciuc, jud. Harghita. Colectiv : Petre Roman, IAB, responsabil : Ann Dodd Oprițescu, IT și János Szöcs, CMH (1980—1984) ; Cornel Beldiman, CMH (1986) ; Viorica Soim, CMH (1986, 1988) ; Mircea Dogaru, 1983. Fonduri IAB și CMH. În punctul „Cîmpul Morii”, deasupra Băilor, așezare dacică fortificată (continuare). La baza stratului de cultură, complexe hallstatiene și perioada timpurie a epocii bronzului, grupul Jigodin. ADO, JS, SȚ, 5, 1987, p. 60. (1980—1988, PR).

46. **Marcea**, com. Ionești, jud. Vilcea, punctul „La Mal”. Nicolae Constantinescu, IAB ; Nicolae Bănică, MRV. Problematika istorică (vechile cnezate românești) și de geografie istorică (localizarea satului medieval *București pe Luncavâl*, 1392), ca și cercetările de teren prealabile (1968, 1982) au condus la primele sondaje de informare stratigrafică în aria de N a satului Marcea, pe terasa înaltă mărginită de valca Bisericii — respectiv în preajma bisericuței de lemn (Sf. Voievozi, 1773). Urme care dovedesc locuirea (chirpici ars, cărbuni, oase de animale, ceramică) în perioada sec. XIV (epoca lui Mircea cel Bătrîn) și îndeosebi în sec. XV—XVII ; în sec. XVII—XVIII (poate și mai devreme) funcționa un atelier de fierărie, cum probează zgura de fier. Locuirea veche era foarte probabil concentrată la S și S—V de locașul amintit. Se impun cercetări metodice, de detaliu (1983, NC).

47. **Măriuța**, com. Belciugatele, jud. Călărași. Mihai Simon, IAB. Fonduri IAB. În punctul „La Vii”, așezare gumelnițeană cu două niveluri, de formă alungită, și locuințe orientate paralel, pe două șiruri. Importurile de tip Stoicani-Aldeni din nivelul superior arată paralelismul între cultura Gumelnița și acesta la sfârșitul fazei A2 a numitei culturi. Cinci morminte — trei în poziție chirchită fără inventar și două de copii, întinse, probabil feudale tirzii (1984—1988, MS).

48. **Nandru**, com. Peștișu Mic, jud. Hunedoara. Alexandru Păunescu, IAB. Fonduri IAB. Sondaje de verificare și recoltare probe, paleolitic, în Peștera Spurcată (1986, 1988, AP).

49. **Năeni**, jud. Buzău. Ion Chicideanu, IAB, responsabil : M. Constantinescu, arh. L. Melinte ; N. Palinceaș, D. Marcu, R. Barac. Fonduri MB și IAB. În locul „Zănoaga”, pe o culme stincoasă, complex de locuire aparținând culturii Monteoru : patru așezări deschise, grupate în jurul unei de tip „cetățuie”. Ateliere : de turnătorie, prelucrare os și corn, prelucrare piatră ; complexe de cult. Cea mai veche locuire : faza Monteoru Ic 4—1 (1982—1988, IC).

50. **Nufăru**, jud. Tulcea. Colectiv : Silvia Baraschi, IAB ; Neculai Moghior, MMC ; Gheorghe Mănușu Adameșteanu, MDDT ; Oana și Paul Damian, MC. Fonduri IAB, MMC MDDT. Puncte (Nufăru și Ilgani de Jos) : 1. str. Căminului cultural (1981) ; 2. str. Școlii (1982) ; 3. pădurea Dispensarului (1983) ; 4. „La Piatră” (1985—1988). În punctele 1 și 3, porțiuni din elementele de fortificare ale unei așezări din sec. X—XIV dezvoltate pe promontoriul din malul Dunării, cu minimum două linii de apărare — ziduri — baraje E—V. În punctul 3, turn de poartă și pavaj la intrare. În punctul 4, mică fortificație de piatră (turn) din epoca romană tirzie, suprapusă de locuirea din sec. XI—XII ; aici și în punctul 1, urme de locuire hallstatiene. În punctul 2, bogată locuire din sec. X—XI și mai slabă din

sec. XIII—XIV; necropolă de înhumăție fără inventar datată stratigrafic după sec. XIII. Materiale: ceramică hallstattiană, romană timpurie și tirzie, medievală (comună și smălțuită, sec. X—XIII), obiecte diverse, arme, podoabe, sigilii plumb; monede romane, bizantine, tătărești ș.a. (1981—1983, 1985—1988, SB).

51. **Nuntași**, com. Istria, jud. Constanța. Catriel Domăneanțu, IAB. Fonduri IAB. În punctul „Giscărie”, așezarea neortificată greco-indigenă Nuntași II, din chora Histriei; sondaje stratigrafice, unul în S așezării (1981—1982), altul în N (1984—1986). Din 1987, dezvelire în suprafață: construcții de la finele sec. V — începutul sec. IV i.e.n. și sec. III i.e.n. Fondată în al doilea sfert al sec. VI i.e.n.; ultimul nivel nederanjat, cel mai tirziu începutul sec. II i.e.n.: aspect tipic grecesc al locuirii. Arhaic: locuințe de suprafață pe o arie, spre N, mai restrânsă decît ulterior. Sec. V i.e.n.: trei niveluri constructive, clădiri de mari dimensiuni N—S/E—V. Elenistic: cea mai întinsă arie: orientare NE/S—V; fundații și ziduri din șist verde cu pămînt; elevații, uneori, din chirpici rectangulari nearși. Material deosebit de bogat: ceramică în majoritatea grecească: amfore, vase de lux și uz curent; ceramică indigenă, lucrată cu mina, în toate nivelurile; teracote Cybele. CD, în DRDIA, 1987 (1987—1988, CD).

52. **Oenița**, oraș Ocnele Mari, jud. Vilcea. Colectiv: prof. Dumitru Berciu, IT, responsabil; Sergiu Purice, Mariana Iosifaru, Gheorghe Andreescu (1980—1985), toți MRV; Petre Gherge (1987, 1988), MOC. Fonduri MRV și CSSAC (1987, 1988). În așezarea civilă, mic grup de cuptoare de ars oale și unul de pline. Pe „Cetatea I” a Buridavei dacice, s-a constatat amenajarea acropolei ca fortificație în a doua jumătate a sec. II i.e.n., cu palisadă (prăbușită spre „Valea Bradului”) și intrare pe latura de V, spre care urca drumul antic, identificat pe terasele I—III. În sec. I i.e.n. s-a ridicat a doua cetate, cuprinzînd acropola și cele trei terase, cu palisadă puternică întreruptă de o poartă monumentală flancată de două turnuri. Ceramică de toate categoriile, inclusiv importuri romane; unelte, podoabe, monede romane republicane, mic tezaur monetar (a. 211—45 i.e.n.), medalion elenistico-roman, pandantiv semilunar cu decor (1981—1988, DB).

53. **Odaia Turcului**, com. Mătăsaru, jud. Dimbovița. Ersilia Tudor și, din 1987, A. Vulpe, ambii IAB. Fonduri IAB. Așezare de la începutul epocii bronzului (culturile Glina și Od. Turcului). Bogat material ceramic și osteologic; date stratigrafice privind raportul dintre cele două aspecte culturale (1981—1988, AV).

54. **Ohaba Ponor**, com. Pui, jud. Hunedoara. Alexandru Păunescu, IAB. Fonduri IAB. Sondaje de verificare și recoltare de probe, paleolitic, în peștera Bordu Mare (1982, 1986, AP).

55. **Ostrovu Corbului**, com. Hinova, jud. Mehedinți. Colectiv: Petre Roman, IAB, responsabil; Ann Dodd Oprețescu, IT; Mihai Simon, IAB; Mircea Dogaru, CSCITM; Veselin Draganov, Sofia. Fonduri IAB și CSCITM. În punctul „Botul Cliucului”, zona bornei fluviale 911, continuarea cercetărilor în stațiunea complexă: necropola eneolitică; sondaje în așezările de tip Criș, Coțofeni, Glina, Gornea-Orlești, Verbicioara, Grla Mare, Hallstatt, La Tène dacic, daco-roman, feudal timpuriu. PR, Carpica, 14, 1982, p. 39—49; Godisnjak, 21, 1983, p. 124—126; B. Hänsel și PR, PZ, 59, 1984, 2, p. 188—229; PR, SCIVA, 38, 1987, 4, p. 335—365; PR, DRDIA, 1987, p. 41—61; PR, SyT, 6, 1988, p. 40—43; PR, Slov Arch, 36, 1988, 1, p. 217—224; PR și ADO, Thraco-Dacia, 10, 1989, sub tipar; MS, SCIVA, 40, 1989, 2, sub tipar (1981—1984, după care stațiunea a intrat sub lacul de acumulare, PR).

56. **Păciul lui Soare**, com. Ostrov, jud. Constanța. Cetatea bizantină din insulă. Colectiv: Petre Diaconu, responsabil; Silvia Baraschi, IAB; Theodor Papisima, Adrian Panaitescu (1981—1984), MINAC; Marian Neagu, MC; sporadic: V. Sirbu, D. Căpățînă, A. R. Popescu. Fonduri IAB, MC și, pînă în 1984, MINAC. Cercetări în sectoarele S IXA—C, S I R—S, „turn exterior”, S I O—01 și „zona malului”. Locuințe din sec. X—XI, XIII — prima jumătate a sec. XV, cele din urmă de suprafață. Monede romane, bizantine și feudale (400 bronț și 12 argint), ceramică uzuală și de lux, unelte, obiecte de podoabă și port, două plăci de plumb cu scriere chirilică, arme numeroase cu virfuri de săgeți și de lance, capete de buzdugane, bile de praștie, topoare, fragmente de zale ș.a. S-au conturat următoarele: 1. La Păciul a funcționat o stație vamală în sec. IV—VI e.n.; 2. Așezarea a avut un puternic caracter urban în sec. XI—XV; 3. Aici se află orașul Vicina; 4. Așezarea a fost al doilea oraș ca importanță din cadrul formațiunii statale Țara Dristrei la sfîrșitul sec. XIV; 5. Cetatea nu a fost niciodată stăpînită de bulgari în perioada 1185—1393; 6. Așezarea nu și-a pier-

dut niciodată caracterul naval; 7. Din punct de vedere demografic, preeminența au avut-o românii (1981—1988, PD).

57. **Peștera**, com. Densuș, jud. Hunedoara, punctul Biserica ortodoxă română. Colectiv: Radu Popa, IAB; Dan Căpățînă, MMC; Antal Lukács, IINI; Zeno Pinter, Lic. Oțelul Roșu. Fonduri, IAB, MII, EA. Sondaje în exteriorul bisericii, monument istoric cu vechime incertă și care a suferit o refacere radicală în anii 1924—1926 fără a beneficia de o documentație corespunzătoare. Actualul altar rectangular, cu absidă semicirculară, reprezintă o primă fază a monumentului (sec. XII—XIII?), la care s-a adăugat ulterior nava rectangulară, precum și turnul, ultimele două elemente dispuse în plan conform unui ax diferit, abătut spre S cu cea 6°. Pe latura de S a altarului, temeliele unei capele cu absidă semicirculară a altarului; fază a cimitirului care precede prima construcție de zid din acest loc; temelii de construcții (romane sau cu spolii romane?) pe latura de S a navei. (1986, RP).

58. **Peștera**, com. Moieciu, jud. Brașov. Alexandru Păunescu, IAB. Fonduri IAB. Sondaje de verificare și recoltare de probe, paleolitic, în Peștera Liliecilor (1984—1985 și 1988, AP).

59. **Pietroasele**, jud. Buzău. Colectiv: Gheorghe Diaconu, IAB, responsabil; Vasile Drimboceanu (1981—1983) și Marius Constantinescu, MB; Bogdan Filipescu, MIRS (1987); Alexandru Niculescu (1988) și arh. Monica Mărgineanu Cârstoiu (1986—1988), IAB. Fonduri IAB și MB. Salvare, verificări și sondaje la termele romane: olane și țigle, cărămizi cu stampila *Leg...*, fragmente ceramice; profile stratigrafice, studii de arhitectură; două faze ale edificiului și o treia independentă de construcție. În imediata apropiere, cuptor pentru ceramică (1981—1983, 1986—1988, Gh. D, MMC).

60. **Pleașov**, com. Lunca, jud. Teleorman. Constantin Preda, IAB. Fonduri IAB. Așezare geto-dacică de formă ovală, pe un bot de terasă, cu șanț și val de pământ (mijlocul sec. III — începutul sec. I î.e.n.). Stratul de locuire arată viața relativ scurtă și puțin intensă a așezării. Vase de lut lucrate cu mla și la roată, cupă deliană (imitație), brărară bronz, topor și virf de săgeată fier și ceramică elenistică între care fragmente de amfore rodene, rișnițe de piatră, calapoade de lut ș.a. CP, *Thraco-Dacica*, 7, 1986, p. 91—100 (1980—1987, CP).

61. **Poenеști**, jud. Vaslui. Mircea Babeș, IAB, responsabil; N. Mirițoiu, LAIVB; M. Mantu, IAI; și temporar E. Ciocșa și R. Alaița, MV; Al. Gh. Niculescu, IAB; studenții T. Marin, UI; C. Purice, P. Crăciun, M. Dumitru, UB. A. Punctul „Măgura”. Pe o suprafață de cca 2500 mp, în principal la E de zona cercetată de R. Vulpe (1949), 62 complexe de locuire din epoca neolitică (cultura Cucuteni, faza A3), 5 din epoca bronzului (cultura Noua), 46 din sec. III e.n. (așezare carpică) și 53 din sec. IV e.n. (așezare Sintana de Mureș-Cerneahov) și, tot acolo, 8 morminte getice timpurii (sec. V—IV î.e.n.), 79 morminte de tip Poienеști-Lukașevka (sec. II—I î.e.n.), 81 morminte carpice (sec. III e.n.), precum și 11 morminte medievale (sec. XIV—XVI). Luând în considerare și descoperirile anterioare (1949, 1979—1980), necropola getică totalizează 11 morminte de incinerare, cea de tip Poienеști-Lukașevka, 171 morminte de incinerare, cea carpică 163 morminte (104 de incinerare și 59 înumați copii), iar cea medievală 17 morminte de înumație. Noile cercetări au stabilit așadar: existența unei mici necropole getice, mult anterioare celei bastarne, biritualismul necropolei carpice (cu practicarea înumației exclusiv pentru copii), succesiunea monumentelor din sec. II—IV (1. necropola carpică, 2. așezare carpică, 3. așezare Sintana de Mureș-Cerneahov) și existența necropolei medievale. (1981—1984 și 1987—1988, MB). B. Punctul „Dealul Teilor”. La 150 m S—V de „Măgura”, săpături de salvare în necropola de tip Sintana de Mureș-Cerneahov: 12 morminte de înumație și 8 de incinerare (1986 și 1984—1985, MB). C. Punctul „La Fierărie”. Salvare a unei locuințe adăncite de tip Poienеști-Lukașevka, aparținând așezării semnalate de R. Vulpe („Șipotul lui Stan”) care corespunde necropolei bastarne de pe „Măgura” (1984, MB). MB, DRDIA, 1983, p. 3—16; idem, SCIVA, 34, 1983, 3, p. 294—207; și 36, 1985, 3, 183—214.

62. **Popești**, com. Mihăilești, jud. Giurgiu. 1. Colectiv: Alexandru Vulpe, IAB, responsabil; Marieta Gheorghii, MIRS; C. Beldiman. Fonduri IAB. În așezarea getică de tip „dava” s-a verificat stratigrafia unei secțiuni practicate anterior de D. V. Rosetti. Cerc. Arh. MIRS, 8, 1986, p. 43—52. (1981—1983). 2. Colectiv: A. Vulpe, resp.; George Trohani, MIRS; Vlad Vintilă Zirra, IAB; Nona Palincaș. Fonduri IAB. În punctul „Nucel”, sector rezidențial al davei, trei secțiuni în S—V, paralele cu cele ale lui D. V. Rosetti. Material bogat (ceramică, metale) getic și din epoca bronzului, cultura Tei (1988, AV).

63. **Radovanu**, jud. Călărași. 1. *Locul „la Mosecalu”*. Eugen Comșa, IAB. Fonduri IAB. În așezarea neolitică, locuința 2 din nivelul 3 a avut pereții interiori pictați cu alb pe fond roșu închis și amenajări interioare obișnuite. Materiale diverse și griu carbonizat în două locuințe, iar sub o anexă, la baza nivelului 4, rămășițe ale unei locuințe, cu podea platformă: vase sparte pe loc în dărămăturile acesteia. Înhumări de copii lângă locuințe. În necropolă, câteva morminte cu schelete chircite. E.C., Materiale 16, 1986, p. 41—44; idem, in CCDJ, 1988, p. 61—67. (1981—1988, EC). 2. *Punctul „Gurgana a doua”*. Sebastian Morintz, IAB și Done Șerbănescu, MO. Fonduri MO. Așezare de la sfârșitul epocii bronzului și geto-dacică (1984—1985). 3. *Punctul „Valea lui Pelcu”*. Maria Comșa, responsabilă, IAB; Elena Gheannopoulos. Fonduri IAB. Bordei, bordei anexă și alte complexe, sec. VI—VII; patru bordeie, bordeie-anexe mai puțin adânci și fără instalații de foc, patru case puțin adâncite cu construcții anexe, toate din sec. VIII—X. Gropi în afara locuințelor la periferia de V a așezării: fragmente ceramice, oase de animale, obiecte de uz casnic, fragmente de rișnițe etc. Două bordeie din sec. XVI—XVII, două colibe și un hambar (?), două construcții anexe din aceeași perioadă. MC, in CCDJ, I, 1985, p. 93—104 (1981—1988, MC).

64. **Ripiceni-Izvor**, jud. Botoșani. Alexandru Păunescu, IAB, Fonduri IAB. Încheierea cercetărilor în așezarea paleolitică (1981, AP).

65. **Rîșnov**, jud. Brașov. Alexandru Păunescu, IAB. Fonduri IAB. Sondaje de verificare și recoltare de probe paleolitice în peștera Gura Cheii (1983—1985, AP).

66. **Riu Bărbat**, com. Pui, jud. Hunedoara, punctul „Ruina bisericii vechi”. Colectiv: Radu Popa, IAB; Luminița Munteanu-Dumitriu, MIRSR. Fonduri, IAB. S-a verificat vechimea monumentului pentru eventuala localizare în acest loc a bisericii protopopului Dobrotă al Țării Hațegului, atestat documentar la Riu Bărbat la 1411. Rezultat negativ, monumentul fiind ridicat în sec. XVI—XVII pentru cultul reformat și demolat în urmă cu câteva decenii (1981, RP).

67. **Roșiori de Vede**, jud. Teleorman. Ioana Bogdan Cătănciu, IAB. Fonduri IAB. Cercetări pe traseul limesului transalutan (1981); continuă în zonă și după transferul autoarei la IAC (AB).

68. **Rudeni**, com. Șuici, jud. Argeș. 1. Colectiv: Alexandru Vulpe, IAB, responsabil; Eugenia Popescu, Elena Ionescu, MAP. Fonduri IAB. Necropolă tumulară de tip Ferigile din peste 60 movile cu manta de piatră: 16 cercetate. Inventar: ceramică, arme și piese de harnașament, faza Ferigile — N, sec. VI î.e.n. (1982—1984). 2. Ersilia Tudor, 1984 și Ion Chicideanu, 1986, IAB. Fonduri IAB. Așezare de la sfârșitul epocii bronzului, faza Verbieioara V. (AV).

69. **Sarasău**, mun. Sighetul Marmăției, jud. Maramureș, punctul „Zăpodie”. Colectiv: R. Popa, IAB; Georgeta Iuga, MM, Virgil Nițuleescu, MI și MIRSR. Fonduri MM. S-a încercat extinderea suprafeței săpate în zona de S—E a Zăpodiei, printr-o rețea de secțiuni și casete care să asigure cercetarea exhaustivă a suprafeței respective. 11 locuințe de suprafață cu inventar (ceramică, material osteologic, piese de fier etc.) datînd de la sfârșitul mileniului I î.e.n. și de la începutul mileniului nostru. Sondaje și în zone ce mărginesc punctul Zăpodie, surprinzîndu-se și acolo resturi de locuințe de suprafață. Habitatul de pe valea Sarasăului, afluent al Tisei, se dovedește a fi de lungă durată, începînd din sec. VIII (?) pînă în sec. XIII. R.P., SCIV, 22, 1971, 4, p. 601 și urm. (1981—1986, RP).

70. **Satu Nou**, com. Oltina, jud. Constanța, punctul „Valea lui Voicu”. Colectiv: Nicolae Conovici, IAB; Mihai Irimia, MINAC. Fonduri: IAB, MINAC. Așezare getică fortificată, amplasată pe un promontoriu cu două platouri în pantă de pe malul Dunării. Platoul de N a fost intens locuit, cel de S numai sporadic. Secțiune magistrală pe platoul de N, ulterior lătită și cu o prelungire pe platoul de S. Descoperiri Coslogeni și Babadag sporadice, purtate. Pe platoul de N șapte niveluri getice, primele patru datînd din a doua jumătate a sec. III î.e.n. (cca 260—190 î.e.n. pe baza ștampilelor amforice), iar următoarele trei tot din sec. I î.e.n. pînă în primii ani e.n. În sec. II î.e.n. locuitorii s-au mutat cu cca 800 m în amonte, întemeind așezarea fortificată din punctul „Vadu Vacilor” (datată tot cu ștampile de amfore), de unde au revenit în sec. I î.e.n. La „Valea lui Voicu”, ambele platouri au fost fortificate. Cel de S era prevăzut cu un val de pămînt întărit cu piatră (încă necercetat) și un șanț adiacent; platoul de N a fost fortificat în prima fază (sec. III î.e.n.) cu un zid de piatră sec, cu două paramente, consolidat la bază cu piatră și lut ars pe loc și probabil un șanț; în faza a doua, zidul a fost refăcut dar a fost înglobat într-un val de pămînt și piatră, iar șanțul de apărare a fost adîncit. Alături de numeroasele materiale arheologice getice, cantități

impresionante de ceramică elenistică (inclusiv peste 250 loare și ștampilate și gituri de amforă, cu ștampile), precum și câteva fragmente ceramice bastarne. În niv. IV și II. NC în CCDJ, 2, 1986, p. 129—141; NC, MI, SyT, 6, 1988, p. 89—90; MI, NC. Thraco-Dacica, 10, 1989, (sub tipar) (1982—1988, NC).

71. **Sighetul Marmației**, jud. Maramureș, punctul Biserica reformată. Colectiv: Radu Popa, IAB; Gh. Todincă, MSM. Fonduri MSM și IAB. În centrul orașului medieval Sighet, marcat de fosta biserică catolică devenită ulterior reformată, sondaje pentru surprinderea urmelor începutului acestuia și pentru verificarea măsurii în care monumentul actual mai păstrează porțiuni din cel gotic timpuriu din primele decenii ale sec. XIV. Deasupra unui nivel de locuire hallstattană s-au surprins cele mai vechi vestigii ale așezării de „oaspeți regali” instalați aici în centrul Maramuresului, pe la anul 1300. Actuala biserică folosește zidurile medievale și se află deasupra unei cripte (care acoperă întreaga suprafață a navei?) cu una dintre intrări (acum zidită) pe latura de N. S-a pus în evidență o porțiune din zidul de incintă care înconjură monumentul medieval (1983, RP).

72. **Sghișoara**, jud. Mureș. Punctul „Dealul Viilor”. Colectiv: Radu Harhoiu, IAB și Gheorghe Baltag, MSig, responsabili; Antal Lukács, IINI; Mihai Petică, MTM; coordonator. acad. Ștefan Pascu, IIAC. Fonduri IAB. MSig, IIAC, MTM. Pe malul drept al Tîrnavei Mari, locuire de la sfîrșitul stăpînirii romane pînă la începutul sec. IX. Un nivel mai nou de locuire, între ultima parte a sec. XI și sec. XII, începează înaintea colonizării sașilor în regiune. Peste 100 de complexe constind din locuințe de suprafață sau ușor acționate, bordede, gropi menajere, cuptoare și două ateliere de olar din sec. IV sau începutul sec. V. Bogatul inventar ceramic cuprinde un repertoriu de tehnici și de forme asigurînd încadrarea cronologică menționată. La cca 300 m E de așezare, două din necropolele corespunzătoare nivelurilor de locuire: 1) 20 morminte V—E, în mare parte jefuite, datați în cursul sec. IV cu ajutorul unor piepteni bilaterali și unor tipuri de vase; un grup datează de la sfîrșitul sec. IV sau începutul sec. V și reprezintă alogeni migratori; 2) 25 morminte V—E, neje-fuite dar fără inventar, dispuse strîns topografic, se datează în sec. XII cu ajutorul unui tezaur (monede de la Ștefan III și Bela III) aflat la unul din morminte (1981—1988: RII).

73. **Sighiștel**, com. Cimpani, jud. Bihor. Peștera Cornii. Marin Cărciumaru, IAB. Fonduri IAB. Depozit aparținînd pleistocenului; piese paleolitice atipice și resturi faunistice, în special *Ursus spelaeus* (1988, MC).

74. **Siret**, jud. Suceava: Centrul istoric medieval. Colectiv: Mircea D. Matei, IAB, responsabil; Emil I. Emandi, Vasile Demciuc, Ilie Costel. Fonduri: IAB și MSuc. Cercetări în interiorul și în împrejurimile imediate ale bisericii „Sf. Ioan Botezătorul”. Construită în ultimul sfert al sec. XVII, ea suprapune integral fundațiile demantelate ale unei biserici din deceniul nouă al sec. XIV, unde, potrivit, tradiției, ar fi fost înhumată Doamna Margareta, mama primilor voievozi Mușatini al Moldovei. În pronaosul bisericii actuale, un cavou de cărămidă, nederanjat, în care era înmormintată o femeie tinărară. Inventar bogat și bine conservat; un costum din mai multe piese: mantie, rochie, eșarfă (din mătase, cu fir aurit și din voal) și pantofi din piele foarte fină. Unica piesă de metal din inventar, un inel de aur, cu veriga foarte subțire și împodobit cu un rubin. Inventarul datează mormintul la finele sec. XVII. Cercetări în jurul bisericii, pe o rază de circa 50 m: resturi de cuptoare de redus minereu de fier (sfîrșitul sec. XIII—începutul sec. XIV) și resturi a două locuințe, cu inventar foarte bogat, de la finele sec. XIV (1982—1984). Cercetarea zonei aflate la V de biserică, pentru delimitarea vechiului centru al orașului medieval. S-au descoperit locuințe de la sfîrșitul sec. XIV precum și un cimitir din sec. XV—XVII (1987—1988) MDM.

75. **Sîmboțin**, com. Dăești, jud. Vilcea. Colectiv: Cristian M. Vlădescu, MMC; Gheorghe Poenaru Bordea, Eugen Nicolae, IAB; Onoriu Stoica, MOC, Mihaela Blaskó. Fonduri MMC. În castrul roman au fost cercetate incinte (latura de E, singura parțial păstrată) și interiorul, în apropierea acestora (zona centrală și de N). Două niveluri corespunzînd fazelor de construcție (de pămînt și de piatră), cu elemente indicînd refaceri parțiale. Nivelul inferior, pe alocuri distrus, are construcțiile sistematice dezafectate iar nivelul superior este puternic răscolit, ca urmare a acțiunii factorilor naturali și antropici. În nivelul inferior este bine reprezentată ceramica de tradiție dacică și cea de tip *terra sigillata* de import (cu ștampile de producători). În stadiul final, castrul de piatră avea incintă dublă, ridicată din blocuri de calcar: au fost precizate *via sagularis* și *via praetoria* — din lăza de piatră, și urmele citorva construcțiilor — din ambele faze. Material arheologic bogat: monede de la Vespasianus la Severus Alexander, un fragment de lorica squamata, fragmente de vase din sticlă și din ceramică cu smalt

verde-oliv, un opaiț și un vas tip *terra sigillata*, ambele purtând pe fund semnul crucii incizat după ardere (1982—1985, Gh. PB, EN).

76. **Sînicolau de Beiuș**, com. Șoimi, jud. Bihor, punctul Boțocana. Colectiv: Radu Popa, IAB; N. Chidoșan, MBO; A. Lukacs, IINI; Z. Pinter, Lic. Oțelul Roșu; Gh. Gorun, MBO; Gabriela Rădulescu, MBN. Fonduri IAB și MBO. S-a încheiat cercetarea (incepută în 1972) a resturilor reședinței feudale a familiei Borșa (sec. XI—XIII) din punctul Dealul Popii de la marginea răsăriteană a platoului Boțocana (R.P. și colab., RMM—MIA, XV, 1984, nr. 2, p. 21—34). În sectorul „Turnul roman”, situat spre centrul aceluiași platou la o distanță de 170 m, s-a încheiat cercetarea temeliiilor unei capele de curte din sec. XI, transformată în mănăstire familială în sec. XII și apoi în biserică parohială după distrugerea mănăstirii la mijlocul sec. XIII. De la acest ultim monument a rămas în picioare turnul-clopotniță din cărămidă cu trăsături romanice tirzii. Mănăstirea (benedictină?) cu biserică sală și clăustru pe latura de N, cu trei corpuri de clădiri, atestind două etape de construcție de la sfîrșitul sec. XI și pînă la 1241, reprezintă o premieră în cunoașterea acestui tip de monument în sec. XII în țara noastră. (1981, 1982, 1984, 1987, RP).

77. **Sînsimion**, jud. Harghita. Colectiv: Petre Roman, IAB, responsabil: Cornel Beldiman, Viorica Soiom (1987), Szöcs János (1988), CMH. Fonduri CMH. Pe terenul grajdurilor C.A.P., așezare cu urme din epoca bronzului (cultura Wietenberg), dacice, feudale timpurii și feudale. CB, SJ, SyT, 6, 1988, p. 121—123. (1987, 1988, PR).

78. **Slon**, com. Cerașu, jud. Prahova. Punctul „La Ciugă”, sec. VIII — prima jumătate a sec. XIII. Maria Comșa, IAB. Fonduri IAB. Cercetare în principal pe partea superioară a pantei de E a dealului: cinci construcții (case) dreptunghiulare, puțin adîncite, de dimensiuni mari (cca 6,50—8,80 m × 4—4,80 m). Una din ele avea o vatră de foc deschisă. Spre N—E un bordei puțin adîncit, fără instalație de foc, iar pe panta de E a dealului, numeroase gropi ovale sau rotunde, puțin adîncite, avînd în ele bucățile de cărbuni, rar fragmente de cărămizi din sec. IX—X, de cînd datează toate aceste complexe. S-a constatat și existența unor fortificații care barau valca de E de dealul „La Ciugă”, aparținînd cetății de lemn (sec. VIII—IX), celei de cărămidă (sec. IX—inceputul sec. X) și de piatră (sec. X). Încă o fortificație de lemn bara aceeași vale și aparținea epocii clădirilor cneziale de pe platou din sec. XI — prima jum. a sec. XIII. MC, Materiale, 13, 1983, p. 437—438; eadem: Muzcul Național, 6, 1982, p. 143—147 și 7, 1985, p. 101—107 (1981—1984 și 1987, 1988, MC).

79. **Sprincenata**, jud. Olt. Constantin Preda, IAB. Fonduri IAB. Încheierea cercetării davei de pe înălțimea „Gilme”, probabil centru unional-tribal al geților de pe Oltul inferior, cu faza de maximă înflorire contemporană perioadei de domnie a lui Burebista. Între sfîrșitul sec. II î.e.n. și mijlocul sec. I e.n. s-au departajat stratigrafic patru niveluri de locuire intensă. CP, *Geta-dacii din bazinul Oltului inferior. Dava de la Sprincenata*, București, 1986 (1981—1983, CP).

80. **Stelnică**, jud. Ialomița. a. „Grădiștea Stoicii”. Colectiv: Nicolae Conovici, IAB, responsabil; Gheorghe Matei, Elena Rența. Fonduri: MI. Grind în Balta Ialomiței, la cca 8 km de Stelnică, pe teritoriul I.A.S. Stelnică. Două secțiuni de sondaj: salvare. Urmele unei așezări dintr-o fază tirzie a culturii Coslogeni, în care au apărut și fragmente ceramice canelate de tip hallstattian. În extremitatea de S a grindului, un mormint de înhumăție chir-cit pe stînga; inventar: pandantiv semilunar de argint și două unelte de silex. Urme sporadice de locuire getică (sec. IV—III î.e.n. pe baza fragmentelor de amfore), gropile unor bordeie medievale și moderne și un mormint de înhumăție creștin, probabil medieval, fără inventar. Toate urmele de locuire aparțin unor așezări sezoniere (1986). b. „Grădiștea Mare”. Colectiv: Nicolae Conovici, IAB, responsabil; Gheorghe Matei, Virgil St. Nițulescu, MI. Fonduri, MI. Grind în Balta Ialomiței, la cca 3 km E de Stelnică, pe teritoriul I.A.S. Stelnică. Salvare necropolă birituală getică, din care au fost descoperite 50 morminte: 18 de înhumăție, 12 de incinerăție în groapă ovală, cu vase de ofrandă și cu obiecte de port trecute prin focul rugului, și 20 de incinerăție în groapă rotundă, majoritatea în urne, unele conținînd de asemenea piese de port trecute prin foc. Orientarea mormintelor de înhumăție și a celor de incinerăție în groapă ovală, SSE—NNV, Majoritatea mormintelor de înhumăție nu au inventar, altele au inventar sărac: cite o piesă de port, o fusaiolă, o piatră de rîșniță, un opaiț, o fibulă. Lucrările fermei I.A.S. au îndepărtat complet nivelurile arheologice, majoritatea mormintelor fiind descoperite aproape de suprafața actuală. Totuși au fost găsite mai multe fragmente ceramice aparținînd fazei Vidra a culturii Boian și o groapă rituală plină cu ceramică de tip Coslogeni. (1987—1988, NC).

81 Stolbiceeni—Rîmnîcu Vîleca, jud. Vîleca. Colectiv : Gheorghe Bichir, IAB, responsabil : arh. Anișoara Sion, MIRSR ; P. Bardasău, MRV. Date stratigrafice noi în așezarea romană și faze constructive la cele două grupuri de *thermae*. S-au înregistrat șase niveluri de locuire în așezare : cinci de la Traian la Aurelian și a șasea între sfîrșitul sec. III și sec. IV e.n. Primele cinci corespund fazelor termelor mari (1). Cărămizi cu ștampilele unităților *coh. II Flavia Bessorum* și *pedites singulares*, alte materiale de construcție specifice băilor romane, ceramică, știclărie, arme, fibule, ace de os și bronz, cuțite, chei, monede ș.a. Două cupetoare de ars ceramică și unul pentru țigle. Bordei în nivelul al șaselea cu ceramică autohtonă și romană : monede de la Constantin I din a. 316—317 și Constantius II din a. 354—358. În zona așezării din sec. VI (la N de cea romană), monedă de la Honorius din a. 408—423 (1981—1988, Gh. 13).

82. Suceava, punctul Curtea domenească. Colectiv : Mirecea D. Matei, IAB, responsabil Emil I. Emandi, Ilie Costel, MSuc. : arh. Gh. Sion, CCEȘ ; Florin Țurcanu (student). Fonduri : IAB și MSuc. Obiectivul principal al cercetărilor l-a constituit dezvelirea integrală a construcțiilor de pe latura de N a Curții domnești și stabilirea etapelor de construcție acestora. Cu excepția colului de N—E al complexului, unde s-a identificat o construcție din vremea lui Alexandru cel Bun, întreaga latură de N a fost construită în a doua jumătate a sec. XV, în timpul lui Ștefan cel Mare. Ocupată atît de camera de locuit cit și de turnul de intrare în incinta Curții domnești, această latură a fost amenajată în două etape : în prima etapă (ante 1476), s-au construit trei încăperi, iar în cea de-a doua (1476—1485) au fost demantelate pînă la nivelul de călcare, întreaga latură de N căpătînd o nouă planimetric, în funcție de amplasarea (pe mijlocul laturii) a turnului de acces în incintă. În același timp, Curtea domnească a fost înconjurată și de un zid de incintă, pe latura de V acesta fiind demantelat sau distrus de construcții tirzii. A fost cercetată și latura de S a Curții domnești, identificîndu-se, și aici, construcții de mari dimensiuni, prevăzute cu beciuri adînci de minimum 3 m (1981—1986). Cercetări și în curtea bisericii Domnițelor” (ctitorie Vasile Lupu), unde s-a identificat o construcție de mari proporții (12 × 6,50 m), de la sfîrșitul sec. XV — începutul sec. XV lucrată din piatră legată cu lut și prevăzută cu beci, pe toată lungimea ei. Este puțin probabil că această construcție era o anexă a Curții domnești, pîrînd mai plauzibilă atribuirea ei unor activități legate de administrația orașului Suceava, devenită (la acea dată) de curînd „capitală” a Moldovei. În etapa actuală a cercetării se poate spune doar că aceasta construcție nu a funcționat decît pînă spre mijlocul sec. XVI (1987—1988, MDM).

83. Sultana, com. Mînăstirea, jud. Călărași, punctul „Valea Orbului”. Colectiv : Mihai Sâmpetru, IAB ; Done Șerbănescu, MO. Fonduri MO. În necropola neolitică s-au descoperit 45 morminte (42 pe costișa de E și 3 pe cea de V), parte din ele cu inventar (1983, 1987, 1988, MS).

84. Șeinoiu, com. Tămădăul Mare, jud. Călărași. Mihai Simon, IAB. Așezare de tip tell cu cinci niveluri aparținînd culturii Gumelnîța, fazele A2 și B ; urme din epoca bronzului timpuriu (cultura Glina III), dacice (morminte din sec. IV—III i.e.n.) și feudale tirzii. Așezarea a fost întărită printr-un șanț semicircular, restul fiind apărat natural de apele riului Mostiștea (1979—1981, 1984, MS).

85. Șiaeu, com. Slivilești, jud. Gorj. Colectiv : Ion Chicicleanu, IAB, responsabil : V. Nițulescu, A. Băltățeanu. Fonduri MG. Așezare cultura Coțofeni, fortificată cu șanț și val de pămînt. Urme sporadice de locuire hallstattiene (1982, IC).

86. Șirna, jud. Prahova. Punctul „La fîntina lui Ilirtu”. Colectiv : Ștefan Olteanu, IAB, responsabil ; Nina Neagu, MPP, V. Nicolae, prof. la Lic. ind. Sinaia. Fonduri IAB. Vestigiile unei așezări rurale nefortificate cu o viațuire neîntreruptă pe tot parcursul sec. II—XI e.n. Au fost identificate și cercetate peste 100 locuințe din sec. II—III, IV — încep. sec. V, V—VI, VI—VII, VIII—XI, precum și complexe adiacente : cupatoare de uz casnic, gropi de provizii, anexe cupatoare de redus minereul, cupatoare de ars ceramică, ateliere meșteșugărești și unelte agricole și meșteșugărești etc. Vestigiile atestă în cadrul comunității ocupații de bază, precum cultivarea cerealelor, valorificarea unor hogății miniere, unele practici meșteșugărești, precum și dovezi ale schimbului de produse. Se remarcă în mod deosebit 16 cupatoare de redus minereul de fier care au funcționat succesiv pe toată perioada sec. II—XI, fapt care pune în evidență pe de o parte activitatea de valorificare a minereului de fier, de mare importanță pentru elaborarea principalelor unelte de producție agrară și meșteșugărească, iar pe de alta, caracterul statornic al comunității rurale de la Șirna (1981—1988, ȘO).

87. **Tariverde**, com. Cogealac, jud. Constanța. Alexandru Avram, IAB: Costel Chiriac, Constanța. Fonduri IAB. În punctul „Șnicu” din E satului, pe malul pârului Iunan Dere, la cca 2 km SE de stațiunea eponimă deja cunoscută, așezarea „Tariverde II”, strat și nivel cu două gropi din sec. VI î.e.n., bogat în ceramică indigenă de tradiție hallstattiană și fragmente de amfore grecești arhaice; nivel din sec. IV î.e.n., cu fragmente de amfore thasiene (1985, AA).

88. **Tișveni**, jud. Argeș. Alexandru Vulpe, IAB: Eugenia Popescu, Elena Ionescu (MAP). Fonduri IAB. Tumul cu manta de bolovani, foarte aplatizat, la marginea necropolei de tip Ferigile din punctul „Babe”, Hallstatt tirziu (1985, AV).

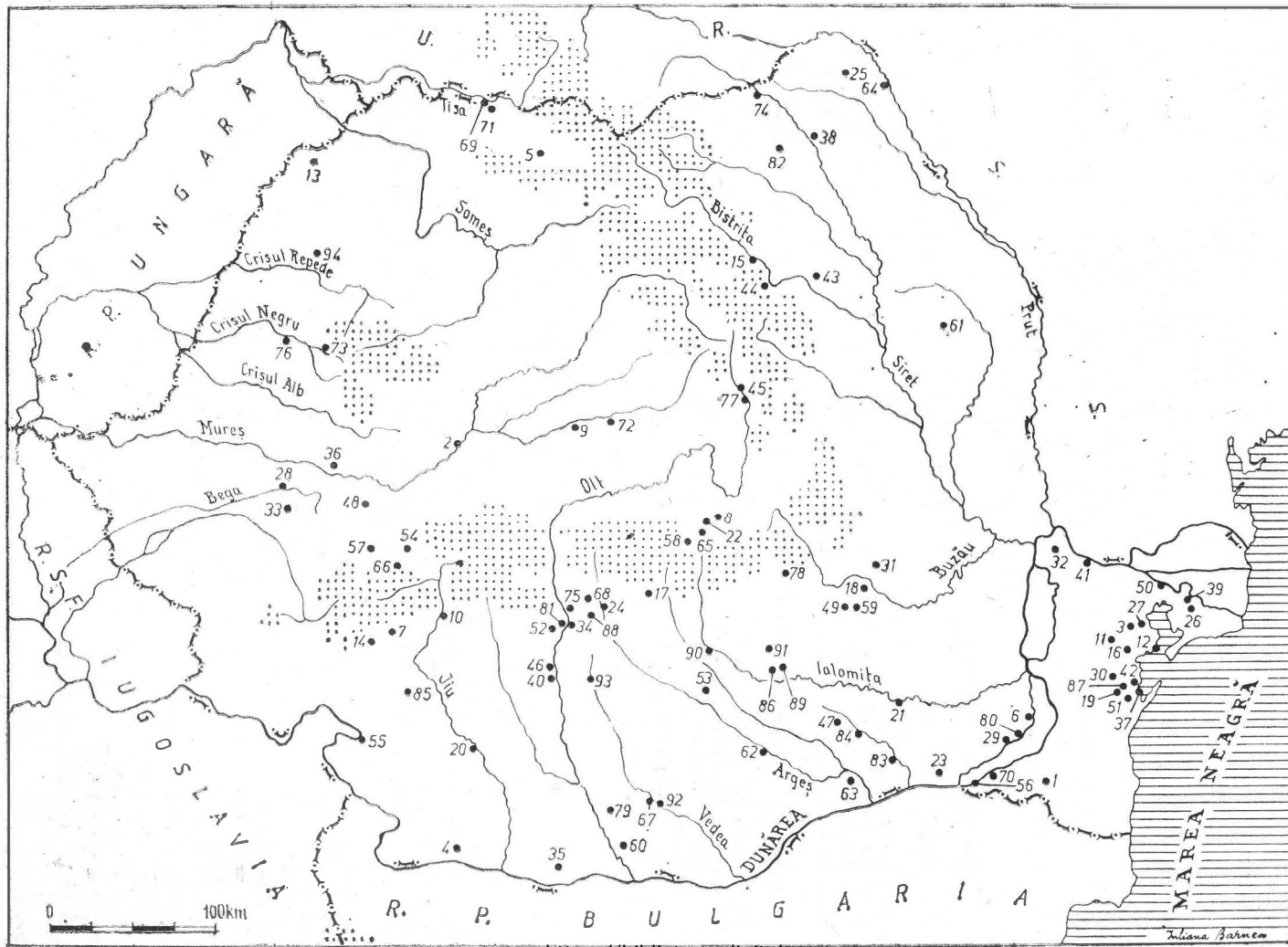
89. **Tinosu**, jud. Prahova. IT. Fonduri IAB. Continuarea cercetărilor în așezarea geto-dacă (1981, 1982).

90. **Tirgoviște**, jud. Dimbovița. Colective: Nicolae Constantinescu, IAB, coordonator; Petre Diaconescu, Petre Drăguțoiu, MDT: arh. Cornel Ionescu, IPS, Fonduri MDT (1981). N. Constantinescu, coordonator: Silvia Baraschi. Elena Busuioic, Maria Bitiri Ciortescu, Radu Heitel, arh. Monica Mărgineanu Cârstoiu, Ștefan Olteanu, Constantin C. Petolescu, Mihai Simon, Vlad Zirra, Ion Chicideanu, Mariana Marcu, IAB: Gheorghe I. Cantacuzino, Luminița Munteanu-Dumitriu, Anca Păunescu, Venera Rădulescu, arh. Anișoara Sion, MRSR: Petre Diaconescu, Gheorghe Mihăilescu, Luciana Muscă, Tiberiu Muscă, Vasile Drob, MDT; arh. Cornel Ionescu, ing. Op. Stoicescu, IPJ. Fonduri CCES (1986). 1. Cercetări sistematice în NV fostei curți domnești (sector „IREL”) în continuarea celor din 1976, 1978, 1979. S-a lămurit raportul între zidurile de incintă 1 (sfârșit sec. XVI) și 2 și traseul acestora; primul, spre interior, a fost găsit în funcțiune de „palanca” lui Sinan pașa (1595), de când datează un șanț de apărare NE—SV legat de fortificația otomană. Două locuințe incendiate din vechiul habitat urban (ante 1394): cuptoare pentru prelucrarea fierului din timpul lui Mircea cel Bătrîn și alte descoperiri; monede din sec. XV—XVI (1981). 2. Săpături ample de salvare în zona curții domnești, unele cu utilaje, ca la șantul de apărare din sec. XV—XVI (larg de 20 m și adânc de 4 m). Complexele de locuire din sec. XIV și XVI—XVII în aria de SE, șanturi de apărare din sec. XVI—XVII sau chiar mai timpurii, turn poligonal din traseul incintei 1 (zona poarta hrincovenească—Sf. Vineri). Noi precizări privind fazele nucleului voievodal: construcție de zid (pivniță cu girlici) sub casa domnească de N, atribuită anterior lui Mircea, acum databilă mai tirziu. Tocmai substructura nou descoperită aparține nucleului voievodal vechi, apărat cu palisadă de lemn și turnuri (unul identificat). Problematică nouă, susceptibilă să schimbe imaginea despre începuturile reședinței și capitalei de la Tirgoviște după 1394. (1986, NC).

91. **Tirgșoru Vechi**, mun. Ploiești, jud. Prahova. Colectiv: Gheorghe Diaconu, IAB, responsabil: Dan Lichiardopol, MPP (din 1983); Alexandru Niculescu (1985, 1987, 1988) și arh. Monica Mărgineanu Cârstoiu (1985), IAB. Fonduri IAB, MPP. În necropola din sec. III—IV e.n., încă 17 morminte (nr. total, 421), din care cele de incinerare (11 din 17) se concentrează în partea de N—V, unde erau doar șase de înhumare dintre care două sarmatice, datate în sec. III e.n., aparțin probabil ramurii alane a sarmaților. Un mormint de înhumare cerneahovian cu două fibule cu semidisc, la periferia de N a necropolei și un altul de incinerare cu virf de lance, la periferia ei de S—E. Locuințe și gropi menajere din epocile prefeudală și feudală. În 1985 și 1986, relevee și sondaje de arhitectură la termele romane (1981—1988, Gh. D).

92. **Vedea** (nouă denumire a com. Merii Goala), jud. Teleorman. Suzana Dolinescu Ferche, IAB. Fonduri IAB. În locul „La Delniță”, aflat la 1 km S—V de așezările Dulceanca I și II, pe unul din grindurii lunicii pârului Bordea, așezări din sec. VI e.n. și a doua jumătate a sec. VII e.n. Așezarea din sec. VI e.n. 1 bordeie și locuințe de suprafață având cuptoare construite în blocuri de pământ. Inventar locuințe: ceramică uzuală lucrată cu mâna și la roată, fragmente de amfore bizantine din sec. VI e.n., obiecte din bronz și fier. Așezarea este suprapusă de o alta din sec. VII e.n.: locuințe cu inventar bogat și urme de cuptoare de redus minereu de fier. S. Dolinescu Ferche, Materiale, 16, 1986, p. 202—208; eadem, DRDIA, 1988, p. 60—67 (1981—1988, SDF).

93. **Vineți**, com. Spineni, jud. Olt. Mariana Marcu, IAB. Fonduri IAB. În punctul „Moara lui Iovescu”, așezare daco-romană datînd din sec. IV e.n. Opt locuințe de mari dimensiuni; dintre acestea, două de suprafață, iar șase mai mult sau mai puțin adîncite în pământ. Locuința nr. 4 era prevăzută cu o vatră în exterior, construită pe un pat de pietre de riu; două gropi menajere de mici dimensiuni. Din aceste complexe, ceramică lucrată cu

malna și la roată; ultima, preponderentă, este din pastă fină și zgrunțuroasă. Citeva unelte (o rîșniță de mîină, cute, fusaiole, greutăți de lut pentru războiul de țesut) și oase de animale, boabe carbonizate de grîine și leguminoase, ca dovadă a practicării agriculturii și folosirii plantelor de cultură de către locuitorii așezării (1984—1986, 1988, M.M.).

94. **Voivozi**, com. Popești, jud. Bihor, punctul „Bisericuță”. Colectiv: Radu Popa, IAB; Dan Căpălină, MMC: Antal Lukács, IINI: Viorel Achim, Dana Marcu. **Fonduri EO**. Încheierea cercetărilor inițiate din 1972 într-un complex monastic fortificat românesc, din sec. XII—NV. Cercetare la incinta înconjurată de palisadă (două faze, din sec. XII și XIII); s-a dezvelit integral în suprafață o construcție de mari dimensiuni, „casa voievodală” din sec. XIV; numeroase materiale arheologice. RP, DC, AL Crisia, 17, 1987, p. 61—105. (1985) RP).

INDICE CRONOLOGIC

- I. **Paleolitic și mezolitic**: 7, 15, 44, 48, 54, 58, 64, 65, 73.
 II. **Neolitic, eneolitic, tranziție**: 1, 6, 21, 23, 25, 31, 43, 47, 55, 61, 63, 80, 83, 84, 85.
 III. **Epoca bronzului**: 4, 5, 7, 13, 14, 22, 35, 45, 49, 53, 55, 61, 62, 63, 68, 70, 77, 80, 84, 85.
 IV. **Hallstatt**: 3, 4, 14, 27, 45, 50, 55, 68, 70, 71, 80, 85, 88.
 V. **La Tène**: 1, 3, 6, 8, 18, 20, 21, 39, 45, 52, 55, 60, 61, 62, 63, 70, 77, 79, 80, 84, 89.
 VI. **Epocă greacă și elenistică**: 12, 19, 37, 51, 87.
 VII. **Epocă romană timpurie (sec. I—III e.n.)**: 1, 2, 10, 11, 12, 16, 17, 19, 28, 30, 32, 37, 39, 40, 42, 52, 59, 67, 75, 81, 91.
 VIII. **Epocă romană târzie (sec. IV—VII e.n.)**: 1, 3, 12, 16, 19, 26, 30, 32, 37, 39, 41, 42, 50, 56, 59, 81.
 IX. **Epoca migrațiilor (sec. III—VI e.n.)**: 9, 22, 24, 38, 55, 59, 61, 72, 81, 86, 91, 92, 93.
 X. **Epoca migrațiilor (sec. VII—X)**: 2, 29, 63, 69, 78, 86, 91, 92.
 XI. **Epoca medievală timpurie (sec. X—XII)**: 1, 2, 9, 32, 37, 50, 55, 56, 69, 72, 77, 78, 86.
 XII. **Epoca medievală (sec. XIII—XVIII)**: 2, 5, 7, 14, 24, 27, 28, 33, 34, 36, 43, 46, 47, 57, 61, 63, 66, 71, 74, 76, 77, 80, 82, 84, 90, 94.

Alexandru Barnea

ABREVIERI

- ASSP = Academia de Științe Sociale și Politice, București.
 CCES = Consiliul Culturii și Educației Socialiste.
 CMH = Complexul Muzeal Harghita.
 CSCITM = Centrul de Studii și Cercetări de Istorie și Teorie Militară, București.
 CSSAC = Centrul de Științe Sociale al A.S.S.P., Craiova.
 DPCN = Direcția Patrimoniului Cultural Național.
 EA = Episcopia Aradului.
 EO = Episcopia Oradiei.
 FIB = Facultatea de Istorie, Universitatea din București.
 IAB = Institutul de Arheologie, București.
 IIAC = Institutul de Istorie și Arheologie, Cluj-Napoca.
 IIAI = Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”, Iași.
 IINI = Institutul de Istorie „N. Iorga”, București.
 IPJ = Institutul de Proiectări Județene.
 ISERB = Institutul de Speologie „E. Racoviță”, București.
 IT = Institutul de Tracologie, București.
 LAIVB = Laboratorul de Antropologie, Institutul „Dr. V. Babeș”, București.
 MAN = Ministerul Apărării Naționale.
 MAP = Muzeul județean Argeș, Pitești.
 MB = Muzeul județean Buzău.
 MBic = Muzeul Bicaz.
 MBN = Muzeul Bistrița Năsăud.

MBO = Muzeul județean Bihor, Oradea.
 MBot. = Muzeul Botoșani.
 MBS = Muzeul Brukental, Sibiu.
 MBT = Muzeul Banatului, Timișoara.
 MC = Muzeul Călărași.
 MCA = Muzeul Curtea de Argeș.
 MDDT = Muzeul Deltei Dunării, Tulcea.
 MDT = Muzeul județean Dolj, Târgoviște.
 MG = Muzeul județean Gorj, Tîrgu Jiu.
 MHD = Muzeul județean Hunedoara, Deva.
 MI = Muzeul județean Ialomița, Slobozia.
 MINAC = Muzeul de Istorie Națională și Arheologic, Constanța.
 MIRSIR = Muzeul de Istorie al R. S. România, București.
 MJSM = Muzeul județean Satu Mare.
 MM = Muzeul județean Maramureș, Baia Mare.
 MMC = Muzeul Militar Central, București.
 MMM = Muzeul Municipal Medias.
 MO = Muzeul Oltenița.
 MOC = Muzeul Olteniei, Craiova.
 MPN = Muzeul județean Neamț, Piatra Neamț.
 MPP = Muzeul județean Prahova, Ploiești.
 MRV = Muzeul județean Râmnicu Vilcea.
 MSig. = Muzeul municipal Sighișoara.
 MSM = Muzeul Sighetu Marmăției.
 MSuc = Muzeul județean Suceava.
 MTM = Muzeul județean Mureș, Tîrgu Mureș.
 MUA1 = Muzeul Unirii, Alba Iulia.
 MV = Muzeul județean Vaslui.
 NIU = Northern Illinois University, S.U.A.
 UB = Universitatea din București.
 UI = Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași.

ABREVIERI NOI DE PUBLICAȚII

CCDJ = *Cultură și civilizație la Dunărea de Jos, Călărași.*
 DRDIA = *Documente recent descoperite și informații arheologice, A.S.S.P., București.*
 SyT = *Symposia Thracologica (apare în diverse orașe ale țării).*
 TISER = *Travaux de l'Institut de Spéologie „E. Racovitza”, București.*

